

Mario Barra

Osobní číslo: 495933

E-mail: barrama1@fa.cvut.cz

Rozbor faktů pro návrh „Orientačního bodu“ POHO 2030

Pro budovu „Orientačního bodu“ jsem si, po zralé úvaze, zvolil parcelu č. 665, LV č. 153 v katastrálním území Karviná-Doly (č. 664103) – místo na konci silnice u kostela sv. Petra z Alkantary. Klíčovým faktorem pro výběr byla především rozmanitost krajiny – máme zde historický kostel sv. Petra z Alkantary, který má status kulturní památky České republiky, vedle pak několik jezírek jako pozůstatek důlních aktivit v 19. a 20. století, o něco dále jihozápadním směrem zaniklý důl Gabriela, jehož areál se postupně proměňuje v malý brownfield. Tento potenciál proto shledávám jako stěžejní při volbě mezi lokalitou Karviná-Doly a Karvinským mořem. V žádném případě nechci zpochybňovat význam Karvinského moře jako lokality určené k relaxaci, kterou by se měla v plné míře stát po ukončení těžby uhlí v dolech ČSA a Darkov, přeci jen je však nutné vzít v potaz skutečnost, že těžba ve zmíněných dolech bude ještě několik let pokračovat a hluk + provoz v oblasti mohou mít stále negativní vliv na požadavky některých návštěvníků. Lokalita kolem kostela sv. Petra z Alkantary však disponuje dle mého soudu větším potenciálem, jak uvádím níže.

Podíváme-li se na to z trochu jiného úhlu, je možné tuto krajinu vnímat jako jakousi „chráněnou oblast“ – podobně jako v národních parcích či CHKO je zde potřeba konzervovat a zároveň představit krajinu, která procházela v průběhu minulých staletí razantním vývojem a která by také měla zůstat zakonzervovaná pro budoucí generace jako připomínka něčeho, co již za pár desetiletí nemusí být aktuální (viz útlum ve většině dolů OKD v Ostravsko-karvinském revíru) a připomínat osudy mnoha lidí, které těžba uhlí v různých ohledech postihla – horníky, kteří dodnes fárají desítky metrů pod povrch a riskují denně své životy, ale také prosté obyvatele, jejichž domovy musely ustoupit stále se rozrůstající poptávce po fosilních palivech. Mnohé hornické památky v naší vlasti mají status technických, či národních technických památek. A právě tako lokalita propojující památky architektonické (kostel sv. Petra z Alkantary), přírodní (jezírka a louky na místě zaniklých obcí) a technické (důlní věže) je jedinečnou v celé republice. Karvinské moře má zcela bezpochyby význam pro rozvoj lokálního turistického ruchu (na česko-polské hranici), v celorepublikovém významu se mu však mohou podobat vzhledem k navrhovanému způsobu využití (rekreační účely) např. Máchovo jezero nebo Lipno – všechny tyto nádrže byly vytvořeny člověkem pro splnění nějakého účelu a dnes slouží široké veřejnosti k rekreaci. Šikmý kostel, pokleslý o 30 metrů, u kterého o 100 m dále stojí zaniklý důlní areál, je však v celé České republice jedinečný a dle mého soudu má význam i v celé střední Evropě. Karvinské moře je navíc v nevelké vzdálenosti, kterou dokážou zdatní turisté překonat pěšky, děti a starší či postižené osoby by mohly využít přepravy spoji hromadné dopravy.

Stavba „Orientačního bodu“ by měla dokonale **splynout s krajinou**, i proto ji navrhuji umístit až za budovu kostela (při pohledu od silnice), aby nerušila stávající charakter krajiny, přitom však byla snadno dostupná v centru lokality, i různými dopravními prostředky. Kostel, obecně vzato, býval od dob raného středověku jakýmsi středem obce, ke kterému směřovaly všechny důležité komunikace a v jehož blízkosti se odehrávalo hlavní společenské a kulturní dění. Navrhovaná stavba by v podstatě

měla kostel v tomto úkolu vystřídat a návštěvníkům 21. století poskytnout informace o okolní krajině. Konstrukce stavby by měla, dle mého soudu, připomínat autentickou těžební krajinu, i proto by stálo za úvahu zkusit zrecyklovat některé kovové konstrukce, které jsou likvidovány v již nepoužívaných dolech (a které samozřejmě nejsou samy o sobě technickými unikáty zasluhujícími památkovou ochranu) a vytvořit z nich např. železnou konstrukci stavby, neboť tmavší barva a železo budou návštěvníkům více evokovat **rustikální a drsnou hornickou krajinu**, do které zavítali. Z hlediska dalších materiálů by mohly být využity cihly, z nichž se v dolech především v 19. a na počátku 20. století stavěly stavby v okolí důlních věží (viz návštěva dolů Gabriela a Barbora), materiály jako beton bych použil pouze pro základovou desku, popř. injektáže nestabilního podloží, aby infocentrum za pár let nepostihl podobný osud jako kostel sv. Petra. Minimálně též stěna směrem ke kostelu s výhledem na louky a rybníčky – v podstatě na centrum zaniklé Karvinné – by mohla být tvořena velkými okny či prosklenými stěnami, aby návštěvníkům umožnila **rozhled do široké krajiny** i při nepříznivém počasí, kdy jim informační centrum poskytne útočiště a možnost klást různé dotazy a seznámit se s historií celé oblasti.

V Praze dne 11. listopadu 2019

Mario Barra